

**NA KIRIANG
KA DOHNUD**

STREAMLET DKHAR

2000

NA KHRIANG KA DOHNUD

STREAMLET DKHAR

2000

Published by :

ESES PLUS,
Golf-Links,
Khliehshnong,
Shillong - 793 001

KI SKER

NA KHRIANG KA DOHNUD

Copyrights : S. Dkhar

First Edition : 2000

* Copies : 500

Design & Layout :

ESES PLUS,
Golf-Links.

Printed at :

Classic Computers,
Police Bazar,
Shillong - 793001.

					sla
	Ha Ki Nongpule	4
01.	Golfink Ba Nga Ieit	7
02.	Lum Kyllang	8
03.	Sngi Ba La Leit	9
04.	Ka Ballad u Lan	10
05.	Rishot Ka Ri	14
06.	La Jied	15
07.	U Saipan Kren Briew	16
08.	Ko Jingsuk	18
09.	U Wompheĩn	19
10.	U Nga	26
11.	Hima Shyllong	28
12.	Ka Sohlyngngen Bad U Rynñiaw	42
13.	Ka Duk	56
14.	Lum Shyllong	57
15.	U San	58
16.	Ki Sur Mei Mariang	64
17.	U Bymkheĩn	65
18.	U Ingkhong Shyllangmat	70
19.	U Sairupa Ka Jingshisha	72
20.	Pa	73
21.	Juban Lak	73
22.	Nga Peiphang	74
23.	Nga sngew Shngaiñ	74
24.	Ka Jingsngewrit	75
25.	Nga Shaniah	75
26.	Nga Wad	76
27.	Ka Noh Mynsiem	76
28.	Jingieit Ka Pynmong	77
29.	Jingsngew Bakhleh	78
30.	Nga Kular	78
31.	Shipai Bashlur	79

HA KI NONGPULE

Nongpule Baieit,

Nyngkong eh nga pynpaw ia ka jingsngewnguh ia u Blei Nongbuh Nongthaw ba nga la lah ban pynmih pyrthei ia kane ka kot poitri *Na Khriang Ka Dohnud*. Kane ka dei ka jingpyrshang ba nyngkong jong nga ban pynpaw pyrthei ia la ki jingsngew lyngba kane ka thup poitri. Hood, dei ka jingkyrshan lem jong phi ki nongpule ban pule ia ki kot jong nga kiba la mih ha shwa ba nga la nud ban pynmih sa ia kane kawei.

Ki katto katne ki poitri kiba don ha kane ka kot ki long kiba nga la thoh la slem bah naduh ba nga dang pule *College* kata ha ki snem 1978-79. Hynrei don pat kiba nga la thoh ha ki snem 1993-94 bad 1995-96. Te haba nga la lum ia ki baroh nga shem ba la lah ban pynlong ia ki kawei ka thup.

Ban thoh poitri kam long kaba eh, ha nga hi nga shem ba don kam ka jingpynleit jingmut, jingmut dur bad ka jingsngew balung ha la ka dohnud. Kaba kham kongsan eh ka long ba u ne ka nongthoh poitri ki dei ban sngewthuh shai ia kaei ka phang ki kwah ban thoh bad iano. Ryngkat kita donkam ruh ban tip shai kiei ki jait poitri u ne ka nongthoh ki kwah ban thoh. Nga mut ia ki dur ki dar lane *form* jong ka.

Lada ngi kwah ban thoh ia ka lirik ngi dei ban sngewthuh ka jait lirik kaba kumno - ka sonnet, ka ode ne ka elegy? Lada ngi kwah ban thoh

ia ki *narrative poem* pat ngi dei ban sngewthuh kino ki jait, ka epik ne ka ballad, ngi kwah ban thoh ia ka ha kano ka rukom? Halor jong kane ka mat ngi ki nongthoh ngi dei ban sngewthuh shai kdar ia ki *forms* ne ki dur ki dar jong ka poitri ryngkat ki jingthew jingwoh bad ki dew ki tara kat kum ki aiñ thoh poetry. Wat la ki poitri ka juk mynta ki pynkylluid met ia lade da kaba ia id lait ia ki aiñ thoh poitri ban nym pyrkhing eh ha ki jingthew, ki dew bad ki tara, pynban ki bat hi ia ka nia ba ka phang kren ka long kaba donkam.

Kane ka thup ka don ia ki jait poitri ba pher ba pher, kata ki katto katne ki tnat jong ka lirik bad ki ballad de.

Nga lap ba ia ki jingsngew lah ban pynpaw kham bha ha ki laiñ jong ka poitri haba ka dohnud ka kyrsoi la ki jingsngew balung mynsiem. Ngam lah ban ia id lait ia ka bor ba phylla ka mariang namar ryngkat ryngkat bad ka la rah lang ia ka dohnud balung bad ki khriang ba phaloh ka dohnud ban pynpaw shabar bluit ia kita ki jingsngew. Nga shem ba ka mariang bad kiei kiei kiba don ha ka ki ktah ia ka dohnud balung bad ki rah joit ia ka mynsiem ba kyndeh ban thoh poitri. Toi lada lah ban khot ia kaba kum kata da ka jingpyrsad mynsiem; kata ruh ka lah ban donkam kum kawei na ki mat ka thoh poitri. Hynrei ka jingmut dur ka dei ban kham khraw la ka long ba ngi mut dur ia kaba la leit ne ia ka mynta ne ka lashai ruh. Nga kynud te na ka dohnud baroh ha ki sur ka poitri namar ka poitri ka lah ban rah pat ia ka jingmut dur ka mynnor, ka mynta bad ka lawei.

Nga kyntu namarkata ha phi ki nongpule ba haba phi pule ia ka poitri, iangam lang ryngkat bad ki kyntien ba u ne ka nongthoh ki pynpaw khnang ba ka jingmut dur jong phi kan iajan lane iadei bad u ne ka nongthoh. Dei hangta keiñ phin lap ia ka jingbang ban pule poitri.

Kyntang waiwot, nga ai khublei ia phi ki nongpule baieit, ba phin nang bang ka pule kot Khasi bad ban shim khia ba ki kot Khasi ruh ki don ka dor bad ka khubor ban iathuh ha phi ki nongpule. Nga ai khublei ruh ia ka iing ka sem jong nga namar ki jingkyrshan jong phi ha ki por baroh. U Blei Un kyrkhu ia phi.

Nongthoh,
(S. Dkhar)

GOLF-LINK BA NGA IEIT

1. Madan Golflink ba pawnam tam
Pha khring bynriew baroh,
Mariang ba tngen da phlang jyrngam
Nujor bad pha ym lah.
2. Don ma kiba nujor ia pha
Madan Golflink mynta?
Pha kylla lei la dur barim,
Ba shun bynriew ia pha?
3. Ki ktah mationg jinglong sotti
Ba mariang ka pynkup,
Da bitor iong ki tied lathi
Pha pang pha pait dohnud.
4. Ujor pham nang pha leh kuman,
Kum dieng shaiñ doh pha shah;
B'u khun bynriew da kam bymman
Da kput ia pha u shoh.
5. Ka lyer ba phieng ka sdang iwtung
Ba thynriew iing la bun;
Ki kseh ba heh bad kiba lung
Ki ngat ha kti nongshun.
6. Ko mei mariang to da to ker
Kum ha ki sngi barim,
Wat ai ba kti briew kin ioh kner
Ia burom ba kin shim.
7. Bynriew kylleng ki ong "pynneh
Ia spah ka Mei mariang"
Lada baroh ngin ia pyneh
Golflink ruh kan tyrsiang.

8. Dang don ka por, ko khun ka ri,
 Ia ri to sumar bha
 Ia 'seh lung ba dang san dang khie
 Kum khun la jong to da.

LUM KYLLANG

1. Jingitynnad ha me ki sah
 Kynjreng ko Lum Kyllang,
 Ia dohnud briew shisha ki ktah
 Ryngkat dohnud ba klang.
2. Me khring ia nongingoh kai ban peit
 Mihngi, shatei, shathie,
 Don parom ha lyndet ban kheit?
 Haba dohnud ka kie.
3. Kine ki lok jasong ki sei
 Ynda la poi ha kliar,
 Kiwei pat ia ki lok ki kbei
 Kiew bran, kpoh la har har.
4. "Ap seh, satang shipor la poi"
 Shadem la kum ban bthei
 "Ba thiep eh, ngim lah ban poi klo!"
 Jingthait bym don pyrthei.
5. Suki ha ban da poi hi tiap
 Ki pat ha kliar lum kram;
 "Ai um", ki ong "wow ngi la iap"
 Ka ja ngim pat treh bam.
6. Sa shiphang ynda la jah thait
 Ia rkhe ia kmen sadhai;
 Jasong baroh ia khleh lut khait
 Doh sniang, masi, ktung, dai.

7. Hadien ka bam, sa ka shon dur
 Baroh ki liang u lum;
 Mihngi, ki tai ki lum don dur
 Shatei, sepngi sharum.
8. "Ah lum Kyllang, ngi sngewpyngngad
 Ki lyer kynjang ngi ioh,
 Dei tang na me ngi ioh ban mad"
 Me don hok ioh iaroh.
9. Me don la jingiwbi bathiang
 Bad dur ba itynnad,
 La pher kiwei na me Kyllang
 Me te me long kynrad.
10. Mariang ia me ka thaw phylla
 Ba kum kiwei mem long;
 Ka dur jong me ka khring shisha
 Dohnud briew na tyllong.
11. Khublei Kyllang nang iai ieng sah
 La nam ba me la ioh;
 Kynjreng pateng junom kan sah,
 Pateng bynriew baroh.

SNGI BA LA LEIT

1. Ka sngi sha tduh bneng ka sdang ban jah noh,
 U Bnai ruh hangtai u la sdang ban jngoh;
 Dei hangne keiñ ba ia jabieng la pyoh
 Puson ban kynjoh ia Sngi b'la leit noh.
2. Dei kine ki Sngi ba dohnud u phot;
 Haba poi kynmaw nga sngew kum ban khot
 Hynrei tang ka rngai ban thie ia jinghot,
 Ban pyndap jingthylli dohnud b'la phot.

3. Ko Sngi ba la leit, wat pynkynmaw shuh
Shisien tang ha phi la dohnud nga buh,
Tyngkhat phi wan 'lei ia dohnud ban tuh?
Ne phi wan sha nga tang ba phin tynjuh?
4. Nga ngeit skhem phim wan bad nga ban shong duh
Maia aü re ia nga ka iathuh,
Ba sngi ba la leit long tang jingtynjuh,
Ia dohnud jong nga phi wan pynkynduh.
5. Ko mynsiem jong nga, synshar la jinglong
Ban nym pynpang shuh dohnud ba la mong,
Kan long leh nohej ban prong ne ban khlong
Ia Sngi ba la leit ban pynphai tyllong.
6. Sha ki lum ki them bunsien nga iai ang
Nga iohi ki thie jaka ba i thiang;
Bunsien te ki dei jaka ba nga bang
Hynrei mynta, por kam shah shuh ban shang.
7. Nga peit jawdud te ia ki kjat sngi ba noh
Ha ki thie ki lum kumno ba ka doh,
Ah ba ngan da lah sa shisien ban kdoh
Sha ki sngi ba la leit bad hangta ngan snoh.

KA BALLAD U LAN

1. Lan dei u khun binong bishon
Pyrthei um ju pyrwa,
U shang jaka puta ka sor
Marwei um ju salia.
2. Ki lok ba bun u don kyrhai
Tang por janmiet u treh,
Mynsngi bad ki um kwah iaid kai
Don jaka ba u tbeh.

3. Ki lok u Lan ki phylla lut
Balei b'u leh salia,
Khamtam ha b'u phong da ki sut
Bad ki um juh satia.
4. "Mem tip ko bieij" ong pat u Dan
"Ngi dei u rit u ria,
Bad ngi u duk shano un jan
Tang h'i por tan kynja".
5. "Oh! kumta pleng" ong pat u Ban
"Kam pher buaid ngi long;
Arsap kum u te niar ngin shlan
Buaid kynthei rong phong".
6. Shynrang kynthei um ju salia
"Ngan long ma nga u Syiem,
Ngan thied baroh da ka Tyngka
Ha khmat tyngka kin liem".
7. Jingieit ha u long khiew jakai
Kum mar tad dor u thied,
Phiang phiang bam sih u kylla kai,
La long rnyieng pynsmiej.
8. "Pang AIDS"! u ong "dei tang ki bieij
Ngeit khana puriskam",
Ia jingpyni, u ong "ngeit bieij",
U bein um pyntrei kam.
9. Ka tyngka te ha u ka shlei
Ban pynsngewbha la met,
Bai dud ki khun te um ju bei
Ha men kmie u bynshet.

10. Mynmiet u byrngem kum 'laren
Jabieng ba la ar pnat
Kyntien b'u khlei bym long iakren
Ryngkat ka shoh ka dat.
11. U ju kop kai, sha ka u phai
Nga lah ban khur katno;
Men kmie bapli jubab kam ai
Un sa kylla lano?
12. Ka bor iai shah kynthei ka long
Jingiatip lem um don,
Jingeh jong ka jingim ka prong
Hynrei ha u kam shon.
13. "Wow Mei" u Dan "Kynjik kynjak"
Lan iehnoh la ka tnga?
Ka Snieh Bombay u Lan u ngat!
"Lei u leh biej kumta?"
14. "Sa ia uto", ong pat u Ban
Jingsneng u kheiñ thala;
Bainong un ioh ba u kwah than
U ong "dei tang khana".
15. Jinglong rangbah la jan ban kut
Sangsot Lan um pei phang
Jinglong tymmen kane la bud
Tnga shibun, khun te j'ngan.
16. Dei tang na daw jingleh kam kai
U Lan lanot u shem,
Ha spah rongphong, kylla 'riewkai
Iuh roit jingieit ba tlem.

17. Ban phai iing khun um lah shuh te,
Bym banse lad ka wad,
Kynthei ka tieng ki khñiang Bombay
Jingieit ioh dang don lad.
18. Jingim u Lan long ba suda
Kwah hi te 'n leh kumno?
Kum khiew thylli mih jingsawa
Lanot la ban katto!
19. "Business" ka hiar kynsan shisha
Kyndit, h'ei un bynshet?
"I Mei ngam don shuh kum mynshwa
Ne pa ngam lah ban klet".
20. Sangsot rangli Lan u bynñiaw
"Dustur Khasi ngam ngeit"
Jingim long thik kum bneng ba rngaw,
Shipor ka rang pynbiej.
21. U Pyrthat rkhiang ia bneng u tied
Jingbakla um treh phla
Jabieng u Lan la kum ban thlich
Mynta babe kylla!
22. Hu-hu teng teng u kynud kai
Da sur kynud phareng,
Ia dur jingieit kaba janai
U ong, "long sentiment".
23. Tang khyndiat eh kiba sngewthuh
Dei ki lok ba marjan,
Ki jaiñ b'u phong ruh kim biang shuh
Ym dei ba jaiñ ki ran.

24. Balei raikhoh kumto u Lan?
Baroh ki ia khana,
Baroh ki **K** u ngop u shlan!
U briew ha jingthala.
25. Jingim u Lan ka ishong syier
Hangno lawei shisha?
Ki lok ki kiar jingtieng ha tmier
Ioh dei b'u pang kynsha.
26. Kumta keiñ hep da sumar bha
Jali jaum 'tien khleiñ
Ioh ha 'tien, ieit phi bieit ruma,
Ktien phlan duman wat kheñ.
27. Lada jingieit ba phi la khlei
Dohnud kan dap pura,
Kin long shisha kum ktien shong blei,
Khlem mad jinglong suda.

RISHOT KA RI

1. Kine ki khun ka ri um snam
Ki tur ka um ka ding;
Teng teng ki klet burom ka nam
Ha hok ki ieng pyrkhing.
2. Ko rishot ka lawei ka ri
Pynbeit ia jingkylla,
Ka Ri ka khmih lynti na phi
Ba kruñ la bam ia ka.
3. Phi shim ia u boitha ban ñiah,
Wat sheptieng kum longshuwa;
Lieng la jan ngam wat nym ioh thiah
Ioh lieng kan poi ruma.

4. Dei tang ha phi lawei ka shong
Ko Rang satar ka Ri,
Pynieng la Hok, jingeh to prong
Phi mynta ieng joit hi.
5. Wat nym leh syam, ka Snam ka ud
Ieng rangbah da mynsiem,
Wat shong kli kti wat long khawpud
Ioh shong thap yn pyntriem.
6. Kumba longshuwa, ki syrwet ksiar
U ieh ha phi mynta,
Phi ruh to rah khubor ba iar
Sh'u para ri shirta.
7. Lei ngin shongsyier pneh ri la jong
Ko khun ka ri um snam?
Tur ia jingeh long katba long
Riti ka hok to piam.
8. Ri baieit ri shongsbai longshuwa
La ri lei ngin kynran?
Sa shisien khun ka ri man bha
Rishot ba skhem kyrshan.

LA JIED

1. La jied ia phi kyrpang ban leit
Mihkhmat na la ka ri,
U Rang-dajied i'u soh ban kheit
Ban ithuh ktien Khasi.
2. Ka nam phin rah ha khmat pyrthei
Namar ka ktien la jong,
Kum u rang said rangthew ba trei
Khlem tyngkai la jinglong.

3. Ka Sahitya Akademi
Ka dang khot ieit mynta,
Khie leit iasaid wat nym aili
Wan rah khubor babha.
4. Kitbok kitrwiang ma ngi ia phi
Ki kam baroh kin bha,
Kumba la thoh ha ka shithi
La don ha *agenda*.
5. Ka arphew wei kan long ka thong
Ia ktien Khasi nylla,
Kyntien iasaid ha phi ka shong
Jingjop dei ka Lama.
6. Khublei leit suk sha shnong Delhi
Ngin ap ia ka khubor;
Kane kan sah ha histori,
B'la jied ia phi Kaitor.

U SAIPAN KREN BRIEW

1. Saipan kren brier ha man ki khep ki kam
Khlem u, kim lah, kim khih ki shong kuman
U Dieng sympat bym pang ba pyntrei kam
Pynsyaid i'u brier, haba pla ka lait lan.
2. Babu phabu ha sor kumta ki mlien
Thyrnia u lam u ksai u shu bud beit;
Ki rit kyrdan ruh te, ki pun jingkieng
Dumok phi nud, haba nuksa ki peit?
3. Tang biang shi met. kiwei pyrkhath ym don
Kam barit eh, "ap shwa khyndiat" ki ong;
Sngewthuh kim kwah, haba ym don ka mon
Ha jing-lui-lui synei ki nongkyndong.

4. Baroh ki mane blei ia u Saipan
Naduh shynrang kynthei la mon ki dem,
I'u rit u ria kumta lanot ka ban
I'u khun binong te em ka dei ka ktem.
5. Ka por kiwei kam long ei ei ha u
Ka tuh da bun ki ia haba kim shlan;
Hynrei lada ki nud ai lad ia u,
Ki kam kim ju sah teng ki her bran bran.
6. Nongkyndong lui lui tyrwa tang ka sha
Laiphew pela ka sha, kam dang shiteng,
Ki la dum buit tiaw la duh sngi duh ia
Saipan b'la synjor, wow! ki ang tyngheng.
7. Mynta kumta seh mo ka iaid ka kam!
Ngin ioh lak naei ban pynsyaid 'iar pdem?
Ngi mut nongtrei dei ban leh la kamram
U Saipan u phnieng shangkhwah um rem
8. Saipan u pynshlur te i'u brier ban tur
Ki harjait jingawria u shlan ban leh
Byrsieh ym tang ia u hynrei ia kur,
"Salia iano", u ong, "Saipan u heh".
9. La heh ne rit kamai da la umsyep
Kam pher ia jinglong brier ban pynkyrpang
Ban heh Saipan da ka bam sap bam klep
Ringswai mynsiem, wat la ka kpoh ka kdang
10. Don lad ban kli noh i'u Saipan bam klep?
Ba jait bynrier kan pynieng biang la hok!
Sdang na lade shwa ba ka sngi kan sep
Wat ai Saipan ia phi un ong "Ko lok".

KO JINGSUK

1. Ko jingsuk Ri nylla shano pha jah mynta?
Khun Khasi la sakma ha la ri iaïd ruma
Ha ki khriang jong ka wah ba khah snam pha jah rngai,
Na ki krem bad ki kroh, pha leit rieh khlem wan phai.
2. Pha synshar lut pyrthei, myn haba dang kynthong
Naduh tbian haduh jrong pha phikir ioh berong;
Khun bynriew um pyrwa ba ka don ka jingsuk
U trei smat te mynsngi, mynmiet pat u thiah suk.
3. Mynta pat pha sheptieng i'u bynriew bun jingmut
Tang ka khlieh u kohnguh, ka mynsiem pat ka kput;
Don ba nud ban shaniah i'u bynriew kum uta?
U tap khmat ia lade , da ki jaiñ iong u da.
4. U pynap da ka wait, da suloi ia lui- lui
"Sei nga ong, ioh nga dung ioh nga siat wat mudui";
Dang don ma ban sngew shngaiñ ha kane te ka juk?
Juk kwah rhah, juk kwah spah, juk kwah suk, ym *jingsuk*.
5. Iap u duk, ban ioh bam u hap shang har muluk
"Ale seh shong bad nga", u pyrta, "Ko jingsuk!"
Uba don u dang shlei da jingkjit na kiwei,
Snam ba iong niangkuhiw um salia ka tuid ei.
6. Ka tyrut ka pasiaw ia uta khwan lalot
Hok shongblei, Ri Khasi ki kylla long mulot;
"Wat aili, khun jongno, kur la jong tang ban ioh"
Pyrta blei, na rymmiang, mynsiem dap niangraithoh.
7. Kti ba jrong, kat u Jom, ka kren briew na khrum miej
Jingbam sap ha ki kam bynriew um tieng um smiej;
Khmat ka ai dak i'u briew ba don ei ei shata
Shangkhwah ki da phnieng 'riew lui lui 'riew shida.

8. Ia u duk ki tieng iap ioh pan, ioh u shim duh
Da lyngkdong ki phai dien da 'mat dong ki peit suh,
"Heh" ka eh ba kin ong, tang ka ioh te ki troh
Kim map na phang lin kim kwah tip naei u ioh.
9. Ko jingsuk dang don ba dang kynmaw ieit ia pha?
Ka Tyrut mait ma pha, ia jyrseh ba kynsha,
Wat la don ba byrsieh ri um snam 'rii u kpa
Ieng rasong sa shisien, khun Khasi khun khara.
10. Lada pha shu jah rngai, khun bynriew un iap klep
H'u ingkhong shyllangmat, uba khwan tang shi met;
Hok jong pha sa shisien, ieng dawa man ki trep
Lama *Jingsuk* jong pha, ai kan ieng ha la khet.

U WOMPHEIÑ

1. Tring-tring *telephone* te kynsan ka riew
Ka step hynñiew Nailar 'dai phew hynñiew
Kynsan ka khubor ba kthang ka iathuh,
U Wompheiñ ha ngi mynta um don shuh!
Kyndit te shiphang kumba iuh tdong bseiñ
Kum dew ka dohnud ummat ruh ki jreiñ,
'Dongkor bym lah ngeit ia khubor b'la phah
Don kyntien ban batai, dohnud b'la phiah?
2. 'Kumno, ne mynno, don bun ba kylli
Ka mih na baroh ba shaiong ia ki,
Ki kjat ki her stet ban tip jingshisha,
Wompheiñ um don shuh, ym dei hamsaia,
Pyrthei ka la dum kum lyput ka Sohra
Riewkhrav ri la duh, kane jingshisha,
Balei ko jingkhriat ba neh sah shi rta?
Ia Wompheiñ pha bat ban pyjah kum Sisa.

3. Keiñ noh te katto mynsiem ka la dkut
Ka her noh sha dwar u Blei da jingmut;
Ma ngi seh hangne dohnud kaba pang
Ka sahnud, bynnud da jingsngew tympang;
Sah tang jingkyrmaw bad sur ki ba tmang
Ia kam ki jong u ha sur mei mariang
Ka Rngiew ka jong u, ha ngi kan iai paw
Kum 'tiew spong Jaiñ khor ha burom u paw.
4. Ki kyntien jong u ki kyntien biria,
Nongpule jong u kim tip u phulia
"Ngin sa iakynduh lada ngam iapduh,
Lashai hapoh klas ia phi ngan iathuh"
Ka sur ka jong u riew kum mawsawa
Ka 'dong kor jong ki bunsien ka sawa,
Babu ba ieit eh mynta ngim ioh shuh
Ym don nongmih pli ia u ngi la duh.
5. Une mawnongrim te ia u ngan buh
Ngan niew tang baroh katba nga kynduh,
Jingkhraw ka jong u Lurmiet tbeh jingshai,
Kum u khlur phyrnai, Hira mawlynnai.
Mano ban klet shuh ki kam ba shongsbai?
Jait bynriew u trei, lade um tyngkai,
Ka pyrthei ka tip u suhsieng iwbi,
'Tiew dohmaw u dei dohnud u pynkhih.
6. Ha sngap keiñ mynta, na sdang ngan niewtang
Ki kam u Wompheñ to sngap kiba bang,
Jinglong ba shisha na bynta ka ri
Ym ktien phlan duman keiñ, don nongsakhi.
Nongkyndong u long na Shnong Barato
Duk raitoi, masi u sharai shato,
La patlun shyiked u phong um sarong
Kjat khlem phong juti ia raieh u prong.

7. Shi tarik Naiwieng ka snem laiphewphra
Ha shnong Barato ia Wompheñ la kha,
Sha skul u kwah eh ba un ioh pule
Dung kura, u khaw jingthmu ban sule.
Dieng pyngkiang ki phnieng ha jinglong khynnah
Kum kyrteng um tieng u ialeh pyrshah,
U tur ia raieh u don la ka thong
Haba mon ka jwat, ia jingeh u prong.
8. Ka hynriew phew ar dei snem ba Wompheñ
U la iaid lyngba khyrdop nar ba triem,
U iakhun tynggeh la um ioh leit skul
Sting lyngkor i mei, minot u kiew shlur.
San snem pat hadien, hynriewphew hynñiew
U Wompheñ kum khlur ka bneng bym lah n̄iet
U phyrnai ha la nongkyndong ba rit
Ba kyrdan *BiE.*, ioh da jingsngewrit.
9. Baroh ki pyrto 'khynnah ap masi!'
Ba raitoi mynnor, mynta u pyni,
Kyndoi l'i ja kpoh u trei showkidar
Nuksa ba u sei h'u Khasi ba iar.
Shuh shuh kiwei pat, ki kam, u bynrap
Kam thoh kot khubor kiwei u iarap,
Tad haduh b'u ioh ia kyrdan *EmE.*,
Dohnud ka shlei miar da ummat ba kie.
10. Nang jwat te ka thong jingialeh nang skhuiñ,
Wompheñ um ju dom u wiat te rymmuiñ,
U tip ba ka kliar kane la jan poi
Jai jai te u bthei kum wahduid kyrsoi.
Bad kyndit une ha snem phra phew ar,
"La ioh Ph.D Wompheñ", ki phawar
Hoi kiw! ba risa ka shnong Barato
Ba la ioh doktor nyngkong, ki pyrto.

11. Na shakri sorkar, sha ka kam hikai
U Wompheĩn u sdang ĩa jingim thymmai,
Hynñiew snem ki ĩaid tang ha Sankardev
Sa khathynriew snem ha NEHU u dep.
U la long Nongseng ĩa *EmE Khasi*
Bad ruh ĩa ka seng ki nongthoh Khasi;
U Kritik u ĩeng kum u nongsakhi
Implanter bad ruh Ropeka pyni.
12. Dang ha rta ba tlem u Wompheĩn u sei
Khulom ksiar ba nep u khlem pynsepei
Snem hynriew phew wei u sei te kawei
Sumar na ki Nonghikai Bakla, heil
U pynbud mar, mar na bynta jong ki
Sa *Matrik Khasi Poetry Made Easy*
Saw snem pat hadien mih sa lai tylli,
Ka Międ Badum Kan Jah namar jong phi.
13. Ki ar pat dei *Ka Juh Ka Bor U Blei*
U Jisu Khrist U Pdiang ĩa ki Nongpop, heil
Dang bun bah shadien ngan thoh bad ngan ñiew
Ki Sur N'Ka Duitara Ksiar h'riewphew h'ñiew,
San snem kynthih pat u Wom u pynpaw
Meghalaya Year Book jylla u pynksaw,
Naduh h'ñiewphew wei haduh h'ñiewphew san
Kumno Yn ĩatrei . . . sa kawei u ksan.
14. U don ruh byllai ki para nongthoh
Sha kajuh ka thong ba kloĩ ban kynjoh
Uwei na ki dei te u para kher,
ĩa *William Wordsworth, John Keats* ki ĩa share
Nang tyllun ka por, jabieng ka nangproh
Jingbishar ba bñiah ban thew ĩa nongthoh,
U sei *Ka Poetry u O.M. Wahlang*
Ha h'ñiew phew hynñiew ban ĩa ĩohi lang.

15. Nangta u ĩoh ksai bad bran u bud dien
Ka Poetry u Primrose Gatphoh ka sien,
Hangta la ĩadei h'u khnam u ba shei
Ha sohpdung *Ka Jingbishar Bñiah* la dei
Kane te ka mih h'ñiew phew khyndai
Hadien ba u Wom u khan haduh lai
Ka sia kam pat lut, khulom ksiar u Wom,
History Ka Ktien Khasi, dang kodom.
16. Dei ha snem phra phew ba Wom u shong shit
Da jingieit la ktien ba dei ban pyntbit,
Na ka Hyndai Sha Ka Lawei u phai
Ka Jingpule Kyrpang ha ngi u ai,
U jngi ruh sha thwei ka mut dur mynnor,
Ka Burom Ba La Jah ka don la ki jor
Ka ishu khatduh *Almanak Jylla*,
Meghalaya Year Book kyrteng jong ka.
17. Ka snem phra phew wei ka snem ba kmen tam
Jingangnud Wompheĩn la ĩoh pyntrei kam;
Ka dei ruh ka snem ba *EmE Khasi*
Ka la ĩoh ban plie ha skul bah jong ngi.
Jingmutdur ba khlaiñ ki syrtap jabieng
Khleh sa ka tip aiñ, Wompheĩn um sheptieng,
U sdang thaw thymmai *Samla Nongkyndong*
ĩa nuksa ba bha ba nobel ka phong.
18. Kat nang thew sawar katta nang shai kdar,
Shaphang Ka Novel ka snem phra phew ar
La dei ruh ban nang bad tip ĩa aiñ thoh,
ABC of Paper Writing, u thoh.
Ym pat biang pura ban tip tang khana
Donkam sa kawei, kata dei drama
Kumta phra phew lai dei *Ka Mahadei*,
Ba Wompheĩn u trei bad pynmih pyrthei.

19. U Mawjam sha kliar ia samla pule
Dang donkam ban tei te naduh nangthie,
Te ha phra phew saw u nongthoh u don
Sa *HSLC Khasi Paper I*,
Ban tbeh jingshai shuh ia samla ba ieij,
Ha snem phra phew san d'*U Prew* u pynsmiej
Da *Snap Bishar Bniah* ban kdew jingshisha
Ym don kynthoh brieve ne ban shu wohnia.
20. Sa shisien ha ka snem phra phew hynñiew,
Mih pyrthei kham heh ka kot jong *U Prew*
U nongthoh u sngew ba ngim pat tip lut
Ia jingthoh ba beit ktien Khasi kam kut;
Ka Grammar ka thew ia ktien kaba im
Bad Khasi Lit' Theory and Criticism.
Iaiong phra phew h'ñiew *Khasi Studies* u ban,
Haduh u Nohprah snem khyndai phew san.
21. *Ka Kwah Bym Ju Kut* u ai pat ha ngi
Shaphang Ka Ktien ruh bad *Khasi Poetry* . . .
Tang shi met um hun u khot kiwei de
Ha khyndai phew wei *Na K'wei bad Na Lade*,
Ha khyndai phew lai u nang iai pyni
Halor nongrim *Ka Jinghikai Khasi*;
An Introduction to Lit'ry Research
Ba Wompheñ u thoh, tih bad u *research*.
22. Ha khyndai phew saw sa jin saw u ksaw
Ha ktien nongwei la jingtbit u pynpaw
An Introduc'n to 'ristotle's Poetic
Ia nongrim ki Greek ha ngi ruh u ktik.
Kawei pat *Research Methodology*
Ban pynntbit ia samla pule jong ngi
Five Poetic Technigues sa kane ruh ish,
U thoh ruh ia kot *Khasi Through English*.

23. Para nonghikai kum para u khroh
Ban ia pynnoh lem l'u synniang ka thoh,
Ha Ki Sngi Jong Ngì BiE ki pule
Na bynta jingtip ba bniah ban sule.
Dang byllai kyrhai bad bun ki syrwet
Wat ngi la sdang klet *La Dkhut U Sohpet*
Kane ka kut na *Burom Ba La Jah*
Ioh ngi shaiong ngaiñ bad lynti ngi jah.
24. Kiwei pat ki kam ieit ri u bynrap
Da jingsngur mynsiem la ktien u ialap,
U da thrang hir ban ithuh ktien Khasi
Da kynhun Sahitya Akademi.
Ia u te la jied ban mih khmat nangne
Sha Delhi un iasaid kam ban sule
Haduh mynta ruh ym long kam satia,
U leit da sahnud mano ban salia?
25. Lada ia la ktien la ithuh shisha
Jait bynriew rit paid ngim long shuh mynta
Mynsiem jong u ruh kam shongsuk kynjai
Ba ia jingangnud jong u la bujai,
Dang don mo kum u ba ieit ia la ka ktien?
Tiew pathai khubor jait bynriew la sien
Ha man la ki khep ki kam ki kynduh,
Ngi nam te kyrteng Wompheñ ngi la duh.
26. Ban ñiew tang ngam lah, nga jaw ki ummat
Wompheñ ba ieit eh na ngi u la khlad,
U buh nam lade da ki kam u leh
Hangno don kum U kyrteng ban pynneh?
Kam ba U la leh ngi nam bad ngi ñiew
Sah tang jingkyrmaw ha rngiew bym lah thew
Te khatduh iawai u waidong ngan ai
Da kyntien wai wot ia u ngam tyngkai.

27. Shongsuk keiñ hangto bad ka mei ka iaw
 Wat la ngi bynnud bad mynsiem ka diaw
 U long u 'riew ngeit um iap sah shirta,
 Te ngin dukha lei? Kata jingshisha
 "To khie phi nang jam sha shiliang duriaw
 La deiti ngin leh, ia phi ngin kynmaw"
 Mynsiem ka jong phi kan ioh jingjah thait
 Shaduh bymjukut ha Snam ba la sait.

EPITAPH

Kumba la long te ka Hukum ka Bor
 Hangne Womphaeiñ un thiah jah thait shipor
 Jingshai Bneng ha u dang step kan tyngshaiñ
 Ynda turoi bneng kan rwai bad pynshngaiñ
 Ki Kam ba khraw ha pyrthei u pynpaw
 Un pynkhreh iing shongneh burom bakhraw
 Un nym thait nym sliang shuh junom un her
 Sha iing U Kpa ha kut shadem Un kner.

U NGA

Man la u briew jinglong bapher
 Ma phi ma nga, ma u ne ka
 Ki sap ki phong ha u ki mer
 U Blei ia ngi la sam bynta.

Nongmang u don uta u dei
 U Trai Nongthaw u Trai Nongbuh,
 U briew ban kynkok te ym dei
 Ia la ka bhah ba Blei la buh.

Ka siat 'mationg wow jingjyllei!
 La eh shisha te ban sngewthuh
 Nangno ka jot hangno ka pei?
 Da bishar briew ym sngewthuh shuh.

U khung la jong une iong ngaiñ
 Tare ruma wat haba shai,
 Ka rkhie tohhoh bad ka sngewshngaiñ
 Klet noh ia la ki ktien shongsbai.

"Kum nga ym don da kumwei pat"
 Tang kiwei imat kiba tlot,
 Hynrei ynda ki san irat
 Kum shiah ba sahkut ha u pdot.

U nga khatduh u khan de jlang
 "Pleng dei tang jingkop pia jong nga",
 Jingtrei jar jar ki kham tyrsiang
 Ban paw kham bha ban ia u nga.

"Kiwei ki dei tang ki 'tieweit
 Tang nga nga dei 'tiew spong jaiñ khor",
 'Tieweit u kylla tiew dohmaw
 Duh thiah mano? Hap dih d'i khor.

Dang don jingbieit nalar kata?
 Ka rkhie tohhoh ka rkhie khatduh
 'Ha nga ha nga' shu ha shi ha,
 Bynñiaw b'u tiew lyngsngun u phuh.

Ka khlieh kada kiwei ki don
 Ia lade pat ka khlieh koh 'siang,
 Minot shida ka jwat ka mon
 Jingjop khatduh yn pyntyrsiang.

Hei, wat kheiñ beñ ho da ñiew kor!
 Jingshah rkhie beñ dei ki maw jam
 Baroh ki ummat don la dor
 Ban ioh ban kynjoh sha ka nam.

Symboh ba khlem symbai lawei
 Longlehnohei shisha ban buh
 I'u kseh symbai ban pynkyrsei
 Sha thong ban poi da jingtynjuh.

HIMA SHYLLONG

(KA PAH SYNTIEW)

1. Khana pateng hyndai ka ong
 La don kawei ka briew,
 Ha Krem Marai ka sah ka shong
 Hangta ka sah wei briew.
2. Ka briew ka briew ki ia khana
 Ki khynnah ap masi,
 Ka mih shongkai bar krem hana
 Ka rung tang briew iohi.
3. Ym don ia ka ba lah ban kem
 Ka sian haduh katta,
 Ka lynti khim tang ban shu dem
 Ym lah ban rung satia.
4. Te ha kawei ka sngi u mih
 U Sati Mylliem Ngap,
 Ki lad ban kem ha u ki khih
 Ka Buit khatduh u lap.
5. U rah u 'tiew pathaw ha kti
 Ban pah ban khroh ia ka,
 Haba ka mut ban kner la kti
 Kti u ran dien na ka.

6. U leh kumta ba kan dup mih
 Shabar de bluit na krem,
 Ka kner i'u 'tiew pathaw ba khih
 U de te trait u kem.
7. U ialam bran ia ka sha iing
 Baroh ki ia lyngngoh,
 Kyrteing thymmai ia ka ki sin
 "Ka Pahsyntiew" b'la ioh.
8. Ka Pahsyntiew naduh kata
 Iawbei tynrai ka long,
 Ka sah pateng ha ki khana
 Iawbei ki Syiem Shyllong.
9. La ri sumar ia ka shipor
 Da ki kur Mylliemngap,
 Ka shat ka kheiñ ka kup ka lor
 Sa khatar snem ka ap.
10. La ri ia ka kum khun pyrta
 Ha iing ki Mylliemngap,
 Ka Pah syntiew ka sngew muja
 Ban shad ban rwai artad.
11. Ka ju iawer ia kiwei de
 Khynnah ban hikai shad,
 Ka phuh ha la i rta dang khie
 Jinglong samla ka mad.
12. Ynda ka ia ia ka la dei
 Ka briew ban iapoi kha,
 Ki jied u rangkynsai uwei
 Kongor Nongjri ia ka.

13. Ka shong suk te bad la u tnga
Lai ngut ki khun ka ioh,
Kynthei shynrang ki ia im bha
Da jingieit ka ju khroh.
14. Ynda ki khun ki la san bha
Ka Pah syntiew ka phet,
Shata sha krem ba mih mynshwa
Khun, tnga ka ieh jyndet.
15. Yn leh kumno ka por la dei
Ia Pah Syntiew ban jah,
Khana ka sah ha ka pyrthei
Syiem blei la nam ka sah.
16. U khun shynrang ka Pah Syntiew
Dei tang ma u ba bit,
Long syiem Hima Shyllong u kiew
Jait syiem ki tang, u kit.
17. Te ia Hima Shyllong ki seng
Nongbah kaba nyngkong,
Ka shnong Bisi hangta ka ieng
Ba jait syiem blei ki shong.
18. Ki syiem Shyllong naduh kata
Khana pateng ki ong,
Ba Pah syntiew ka dei kata
Ka khun u 'Lei Shyllong.
19. Ki Syiem Shyllong ki khein sang te
Ban shong kha Myllemngap,
Namar ki dei ma ki ba ri
Iawbei ka kiaw u ngap.

20. Ki khein sang ruh ban bam pathaw
Namar ia ka la pah,
Da 'tiew iwbih ih rong pathaw
Samla bha briew la rah.
21. Kumta sngew dei ka niam ban don
Ka Sad Sunon ki tei,
Synshar khadar ruh dei ban don
Ban suk u paid kynrei.
22. Iing sad ki tei ha thain Nongkseh
Ryngkat ka niam rukom,
Baroh ka shad ka kmen ka neh
Ryngkat akor burom.
- (THMA SAWKHER LAI LYNGDOH)**
23. Katba ka Sad Sunon ka ieng
Ha synshar suk shipor,
Iapher jingmut kynsan kyntreng
Basan Swer leh don bor.
24. Ha por ba iingsad iingsunon
Ka dang don ha Nongkseh,
Ka kwah synshar ka kwah leh mon
Basan Swer u pynkreh.
25. Ki lai Lyngdoh Pyngrope, Nongkrem
Rangkat Lyngdoh Myllem,
Ki iasuh buit ba kin pynrem
Ban pynduh jait jait Syiem.
26. Lyngdoh Nongkrem naduh kata
Ka sah ha ka khana,
Bad ka long Syiem Hima Shyllong
Ka sah ha ka kajia.

27. Naduh nangta sa mih kane
Jingong "thang lieh thang iong",
Hapdeng u Lyngdoh Nongkrem te
Bad Syiem Hima Shyllong.
28. Dei nangne keiñ ki ioh ban ong
Thma Sawkher Lai Lyngdoh,
Ka peit ka i Basan Tyngkong
Ia kam iingsad baroh.
29. Lyngdoh Pyngrope u don bynta
Pyniapoï kha jait Syiem,
Ki leh jubor ong ka khana
Ha khmat jong u ki liem.
30. Kumta ban wanrah ia ka daw
Ki sei uwei kongor,
Da u matlah ba pli ki shaw
Ban pynpoi kha jubor.
31. Ka khun Syiem te kam don kyntien
Ban ong da kumwei pat,
Ki bakhrav ka Hima shisien
Ki law ia ki sohsat.
32. Bakhrav Hima ki sngewsynei
Ia apot ka khun Syiem,
Kumta ban pynpep ki sngewdei
I'u kongor na ka syiem.
33. Ki pynpep noh ia u matlah
Bad khun Syiem ban iabia,
Niam ring kongor pynpep ym lah
Ha kata hi ka ia.

34. Kumta ban pyndep ia kata
Ring kongor hangta hi,
Uwei na pdeng paidbah hangta
Uwei u rang Khasi.
35. Uta u dei u khun raitoi
U khynnah ap masi,
Hynrei khun Syiem kam don lad toi
Ka hap kohnguh ia ki.
36. Hadien shipor ka suk ka saiñ
La mih ki riew bishni,
Ban pynpait it ki iaid kyllaiñ
Pynduh jait Syiem ki sni.
37. Ki thmu ban thang iingsad sunon
Ban iap duh ka jait Syiem,
Hynrei ki briew ba bha dang don
Ki rah khubor sh'ki Syiem.
38. Ki Syiem ki la kyntait ban phet
Ha la iing ki kheiñ duh,
"La iap la im nangne ngim phet
Hangne ngin iap jynduh.
39. Kumta, nongrah khubor u lait
"Ai tang iwei na ki,
I Khun Syiem kynthei ban sah jait
Ia i nga kloï ban ri".
40. U rah de bak ia i khunlung
Khun syiem ha la ka kti,
Ka ksiar rupa u song kyndung
Ryngkat ka bam ka dih.

41. U shongthait de halor u lum
Ban peit khatduh iing sad,
Kyndit ka ding ba klang ka klun
Nangta te u her krad.
42. Īa ka khun Syiem u pynphet rieh
Ha kawei ka Hima,
Sha thaiñ Sepngi na ri Khasi
Nongkhlaw la khot ĩa ka.
43. Īa ka khun Syiem la ai ri noh
Ha arngut shi tymmen,
Tymmen lyngki ba khun kim ioh
Ki pdiang da kaba kmen.
44. La ai ruh de ka ksiar rupa
Ryngkat ka bam ka sa,
Ba kin pynsan pynneh ĩa ka
Haduh ba kan samla.
45. Ynda la poi ka por tymmen
Kmie kpa ting kim lah shuh,
Ban trei pynbiang bad ban pynkmen,
Ksiar rupa ki die duh.
46. Ka ĩew ka hat ka la khih wur
Ban peit katta ka ksiar,
Ym don ba kot bad ba nud tur
Ban thied katta ka mar.
47. Kata khubor ka poi sh'u Syiem
U la phah khot ĩa u,
Ynda u la tohkit hadien
U shem ka khun Syiem du.

48. Kumta mar mar u la phah khot
Īa ka khun Syiem Shyllong,
Ban shong ban sah noh bad ki Syiem
Haduh samla kan long.
49. Hadien kata la biang ka ĩa
Bad ka ban ĩapoikha,
Ha niam rukom u ĩapoikha
Ka kmen haduh katta.
50. Ka Mahadei ka ioh ki khun
Na u Syiem ka Nongkhlaw,
Arngut ki khun kynthei nylla
Ki kmen ki ĩa im bha.
51. Ki sngi ki leit ki sngi ki wan
Hima Shyllong hangta,
Ka wan nem sniew kaba jur than
Īap tram u khaw u kba.
52. Ka lyer u phria ki shoh khlem por
Ka rep ka riang la sniew
Rasong, Nongjri ki thaiñ ri War
Ki mad shisha 'nem sniew.
53. Dei tang uwei napdeng tymmen
Uba shem phang shisha,
U sei la daw ba biang ban shem
Bym don synshar Hima.
54. Ka shnong ka thaw ka sdang pynieng
U klong u skaw hangta,
Dang sah jait Syiem kum khlur ka bneng?
Ha shat kheiñ pynshisha.

55. Ban pynksan te ia daw shisha
Nongshat u pom lakait,
U thong yrtad ryngkat ka nia
Shipruh ka sei lakait.
56. Hangta la pynshisha jait Syiem
Kam pat dei ka iap duh,
Jingknia ka kup ka don khun Syiem
Shaphang Sepngi ka juh.
57. La phah ban swar sabut ban sei
Hangno ka don kata?
Hima Shyllong mynta la dei
Ban lap ia jingshisha.
58. Kumta sabut ki lap hadien
Ka dei ka Mahadei,
Ka dei ka khun Syiem b'la bud dien,
Ban ioh ia ka ki dei.
59. Hadien ka jingiasngewthuh lang
Ryngkat bad la u tnga
La shah ia ka ban wan phai biang
Sha la paid ka Hima.

(KA KHUN SYIEM SHYLLONG)

60. Ki khun hajar ka it Hima
Ki ieng ka ksing ka dhah
Ban leit shaw la khun Syiem shisha
Raid Mawshai ki leit rah.
61. Don bun jingeh ba Syiem kan wan
Bakhrav kim kwah ia ka,
Ki hap thaw lad ban lait de bran
Khun Syiem na ka jingma.

62. Ki hap leit shaw ia ka na jngai
Kyllain naduh na Bhoi
Ka Iapngar dei jaka ki ai
Ba Syiem kan ioh ban poi.
63. Na Iapngar ki poi sha Nongjriong
Ban shongthait de shipor
Nangta sha Mawkynrew ki prong
Ba Syiem kan ioh ka bor.
64. Nangta ha shnong Lynshing ki poi
Ba don kawei ka Krem,
Ki pynrieh de jait syiem ban roi
Ioh nongshun u apktem.
65. Ki khot ia ka naduh kata
Ka jaka ki krem syiem,
Ka don ka jingiatang hangta
Hangta kin shong ki Syiem.
66. Hangta ki pynlong ka Dorbar
Mano ban bsa jait syiem,
Mano na nongshun ban Korbar
Ioh duh jait ka jait syiem.
67. Kumta Dorbar dorsha ka rai
Ban sumar te ki dei,
Thangkhiew, Nengnong, Myllichem, Mawroh
Ia Syiem wat ieh jyndei.
68. Ia bam ia sa ban peit ban i
Ki dei kine lai kur,
Rasong, Rangphlang bad ki Nongjri
Kin len lade ban tur.

69. Na Nongshun pat ki ban pynphai
Tang ar kur kin pyndem,
Kita ki dei Mawlieh, Mawshai
Na ki thain Langkyrdem.
70. Ki syiem bad la ki khun ki sah
Shipor hangta ha krem,
Haduh ba jingkynad ka jah
Ka mih de bak na krem.
71. Hangta ki lam ia ka shawei
Sha kawei ka jaka,
Ka shnong Nongkhlieng te ki sngewdei
Synshar hima hangta.
72. Hangne ruh tang shipor ka shong
Ki kam ba ki dawa,
Sha Lyngkyrdem ka dei ka thong
Ia ka ban shong hangta.
73. Ki Seng hangne Synshar Khadar
Ryngkat ka niam rukom,
Ki lum u paid ka it ba iar
Ki tei iingsad Sunon.
74. Tang shipor te ka ieng rasong
Ka it hima Shyllong,
Mih sa kawei de jingiamong
Na ki khun Syiem Shyllong.
75. Kata ka dei na jingpoikha
Ki arngut khun kynthei,
Ka Syiem shyllong pat kam don nia
Ia khun ban ong kumwei.

76. Kumta na khun kynthei nyngkong
Hima Khyrim ka mih,
Bad na ba ar kumta ki ong
Hima Mylliem ka mih.
77. U shongkha ka khun Syiem ba ar
U dei u nong Mylliem,
Hynrei kam don ka suk synshar
Bad jingsngewpher ba triem.
78. Kumta ki phiah synshar khadar
Ka niam ka sah kawei,
Ym don iingsad ruh ha ki ar
Hynrei ki buh kawei.
79. Kumba ka niam rukom Khasi
Syiem sad ka dei ban long,
Ka khun nyngkong ka peit ka i
Ba long Hima Shyllong.
80. Ki por ki iaaid ki por ki krih
Iing sad ki thmu kynriah,
Na Lyngkyrdem sha Nongkynrih
Ki shem kam biang sabiah.
81. Lyngdoh Nongkrem te u pynpaw
Ban iasuk sa shisien
Thanglieh thangiong ban loit ban law
Ban lait ka jia bunsien.
82. Kumta da jingmynjur ka long
Ba sa shisien yn tei,
Iingsad sunon kan neh kan long
Ha shnong Nongkrem kan sei.

83. Hima Khyrim te ka long trai
Ki raid hynriew tylli,
Nongkrem, Lawai, Mawlieh, Mawshai
Nongkynrih bad Nongjri.
84. Don ruh napdeng kita ki raid
Ba la phiah ha ki shnat,
Napdeng ki raid ba kham bun paid
Mawlieh Mawshai ka shat.
85. Kita ki shnat raid ki ju ong
Ki dei ki shnat phra blang,
Sa phra blang pat sha Bhoi ki shong
Na thain Mawshai ki phriang.
86. Na raid Mawlieh pat ki phiah shnat
Ki khot ki khatarblang,
Ia ka synshar kine ki shnat
U Sordar u pynbiang.

**(Ka Jingpynkynriah ia ka Iingsad
na Nongkrem sha Smit)**

87. Katba Iingsad ka ieng kynthong
Ha shnong Nongkrem hangtei,
Kyndit iingsad ka pluh ingkhong
Ki hap kynriah shawei.
88. Dorbar ka rai ban pynkynriah
Sha kawei ka jaka,
Jingbym sngewthuh jingmut ka phiah
Kumno yn leh ia ka.

89. Kumta sha Smit ia ka la rah
Ha jaka kaba biang,
Haduh kine ki sngi ka sah
Hangta ka kam iaaid biang.
90. Ka jingkynriah sha Smit ia ka
Ka don hi la ka daw,
Lyngdoh Nongkrem u sei ka nia
Ha Bujai blang un paw.
91. Ia bujai blang hadien kata
La bat da ki bakhrav,
Na Raid Nongjri ki dei kita
Dkhot u tyllai ki law.
92. Ka ju iaai long hi bun ki snem
Kumta ka bujai blang,
Juban la khlei Lyngdoh Nongkrem
Shisha um lah pynbiang.
93. Lyngdoh Nongkrem um lah pynbiang
Shawei u hap kit khia,
Hima Sohra u bujai blang
Ka Niam thang syiem Sohra.
94. Kumta ki iaaid ki sngi ki ia
Ka sah ha ka khana,
Ka Bujai blang haduh mynta
Nongkrem um ai satia.
95. Kumta ka iingsad iingsunon
Ka sah hangtei ha Smit,
Kawei ka niam, ka eh ka shon
U Syiem u Kmie u kit.

96. La niam rukom pynneh pynsah
Ka shad ka kmen hangta,
Por ka kylla, shad niam ka sah
Ryngkat ki duhalia.
97. Te na khana ba mynkulong
U khun Khasi khara,
U tip kumno Hima Shyllong
Ba la saiñdur ia ka.

KA SOHLYNGGEM BAD U RYNÑIAW

(HARUD NONG)

Ka Sohlynggem ka thei bha briew
Ka iaïd kai harud nong,
Kyndit u rang Rynñiaw wei briew
Tang i u khot "ei kong".

Phi leh aïu wei briew shane?
Ka iohsngew don ba kren
"Nga wan kheit 'tiew khlaw, peit kine!
Bad wan iaïd kai myllen".

"Kyrteñg jong phi kaei mo kong?"
Ia ka u kylli pat
"Nga dei Lynggem, Ngem ki ju ong"
Ia u rymmuiñ ka wiat.

"Nga pat nga dei u rang Rynñiaw
U khun binong bishon
Nga shong nga sah hangthie ha khlaw
Shane iaïd kai nga mon".

"Te ia kong Ngem ngin iaïaid kai
Hangthie ha kham pajih"
"Mynta ym long bah Ñiaw, lashai
Nga kular ngan wan mih".

(KA KHUN TIP ÌING)

Ka Ngem kam nang thiah ka lynga
Ha kata hi ka miet,
Shadem ka pluh ka sdang tyrha
Ia Ñiaw ka la shoh bieit.

Ha step babud ka Ngem ka khie
La kam ka trei bran bran,
Da jinglynggoh peit ieit ka kmie
Ia khun ba trei kloï lan.

"Balei keiñ khun phi smat katne
Dang katta kam la dep?"
"Ngan smat kumno nga trei kumne
Shwa ba sngi kan sep".

Tang dep ka ìing ki jaiñ ka song
"Mei ngan leit sha shyngiar!"
"Ia wan mo khun", ka kmie ka ong
"Ba phin ai bam ki syiar".

(U KHUN BAIËIT)

U Ñiaw kum ka u sngewpisa
U iaïd sharum shaneng,
Wei briew u thnum u ñiew kynta
U khmied ki khlur ka bneng.

Ka kmie u Ńiaw ka la i pher

"La jia aũ ia phi?"

Jubab pynstet, "Ngam shym sngew pher

Nga dang wan kumne hi".

"Īathuh seh syiem ioh ba phi Ńiun

Īathuh seh ha i mei,

Ko syiem jong nga jylluiñ lymphuiñ

Ban len n'i mei ym dei".

"Nga shu sngewthait ba nga leh kai

Hynne bad la ki lok,

Namar jong nga wat nym khuslai

Mei ha phi nga phla hok".

"Koit koit keiñ khun, katta la biang

Īa Īa ngan khat ja noh,

Ban ioh sait kloĩ ki khiew ki pliang

Bad dang shai ngin thiah noh".

U Rynñiaw dei u khun marwei

Baieit eh jong ka kmie,

Ka thung syiem Īa u ha pyrthei

Ha u dohnud ka kie.

(HA JAKA KYNDUH)

Ka lashai te kane la wan

U Ńiaw u la ap lypa,

Jaka kynduh ka her te bran

Kumba la mut lypa.

"Bah Ńiaw phi la da poi slem ne?"

"Em phi dang kumne hi",

Sha ka u phai, "Kong Ngem ale

Ngin ĩashong kai hangthie."

"Kong Ngem ha phi nga kwah ban phla

Balei nga sngew pisa,

Kyrteng jong phi nga khot ruma

Baroh shimiet shiĩa".

"Nga ruh bah Ńiaw ha phi nga phla

Īa phi nga ĩai kynmaw,

Mynno mynno ngam long kumta

Khlem phi nga sngew nga blaw".

"Kumta seh pleng phi ruh phi sngew

La trei ka 'lei jingieit,

Shadem ba pluh kum 'dok kynshew

Ban khlei ym don thylliej.

"Nga kwah tyrwa ha phi mynta

Īa jingieit ba nylla,

Lada phi pdiang ha nga to phla

Mynta hi tang ha nga".

"Bah Ńiaw nga phla ĩa phi nga pdiang

Dohnud ba lung jong nga

Shim ĩa jingieit kyndup kylliang

Ha phi nga theh mynta".

Syrtap jingieit dohnud ba thaiñ

Da jutang ba ki khlei,

"Ngin ieit kumne ngin ym lehraĩ

Hakhmat u briew u Blei".

U lam ia ka sha 'law kynjah
 Teng teng ban leit bam lyer,
 U syaid wat ha sangam bapjah
 Sha ri phoh sniew u her.

Dei tang bad ka ia bneng u mad
 Hangne ha sla pyrthei,
 Ka ruh ha u ka sngew ka mad
 Ia jingsuk bneng bashlei.

"Ko thiang jong nga nangno ngan ioh
 Kum phi ym don shisha",
 Ia ka u khroh ia ka u doh
 "Phi dei ka ksiar nylla".

"Phi ruh ko 'Nai khatsaw synnia
 Tang ma phi ha pyrthei,
 Kum phi jylluiñ lymphuiñ shisha
 Hangno ngan shem kynrei?"

"Phi thiang kham palat ia rew ngap
 Nga shu iai jawdud sah,
 Ha khuiñ dohnud ba bun syrtap
 Jong nga phin iai shong sah".

"Dohnud un bthei ha phi nga khlei
 Ba ngan shong sah bad phi,
 Pyrthei kan ing kan kylla dpei
 Ngan ieit tang ia phi hi".

"Lada u Tngam, Wanduh u kit
 Ban pynpaw la jingieit,
 Jingiap ko Ngem kam lah pynwit
 Ba jingieit la suh thied".

"Nga kloï ngan klan umbah um saw
 Bad phi ban don ryngkat,
 Ngan pat rangbah raidieng raimaw
 Ngan im ngan iap ryngkat."

"Ka spah i mei, ka iing bangla
 Bad phi kim long ei ei,
 Jingtngen mynsiem ha phi nga phla
 Tang ha phi ki kynrei".

"Eriöng 'erngit to ai kan beh
 U Kyllang la un wan,
 Bad phi keiñ ieit dohnud b'la speh
 Nga khlei la ka juban".

"Ngan nym leh bein ne shet kylla
 Ngan ieit tang ia phi hi,
 Phi ruh ko ieit ha nga to phla
 Kynmaw kane ka sngi".

Ka Ngem shadem jong u ka dem
 "Ko syiem dohnud jong nga,
 Ha phi dohnud nga la pyndem
 Balei phin sngew dukha?"

Kumta da bun ki sngi ki ia
 Jingieit ki ia phylliew,
 Jaka sangam ba tngen shata
 Sha jaka kynjah briew.

(KA KHUN KOHNGUH SNENG)

Jingieit ba teh syrdoh jong ki
 Baroh ki iakhana,
 Harum haneng syngkien lynti
 Khatduh sha kmie jong ka.

"Sha khun phi iaieit bad u Nïaw?
 Ìathuh hok ia i mei",
 "Map noh ko mei" ummat ka jaw
 "Ba phi iohsngew ka dei".

"Wow! khun kynrad kumno kumta
 Phi leh lyndet ia nga!
 Bad khun binong phi iasngewbha
 Burom ioh duh shisha".

"U ruh u ieit te mei ia nga"
 Ka phai ktien ka Lyngngem,
 "U la kular ha nga u phla
 Ìa la jingieit ba tlem".

"Un ym ieh bein te mei ia nga
 Wat la nga dei ka duk,
 Na u nga ioh jingieit nylla
 Bad u nga tip ngan suk".

"Em khun kumno kumta phi ong?
 Jingieit dei tang phohsniew,
 Ban ieit bunsien ka ju pynmong
 Ìa ki khun duk ki briew".

"Da sngap kein khun sotti nylla
 Ko dap kynthei i mei,
 Ìoh khun binong un shet kylla
 Hangta phin kit khoh pei."

"Nga la iohi ka sngi u bnai
 Bad ia pyrthei kynriang,
 Ki jingkular kin long kam kai
 Ha dohnud ba kynriang".

"Nga tieng te khun ioh un leh bein
 Ìa phi ka khun rangli,
 Phi kloï ia dohnud ban iapein!
 Hangno burom jong phi?"

"Ko paila ksiar da sngap kyntien
 Jingsneng i mei wat klet,
 Jingsuk phin ioh ym tang shisien
 Ìa u phi dei ban klet."

"U khun bakhraw u khun binong
 Um lah kynrei kum phi,
 Phi seh ka khun duk ba raitong
 To sngap ka jingpyni".

"Nga sneng kein khun shuwa ban dier
 Ba lade nga la mad,
 Kohnguh kein paila ioh lap dier
 Ìoh ba kum nga phin mad".

"U kpa jong phi ruh um shym pher
 Na Rynniaw ba phi ieit,
 Hynrei nga i ki dak bapher
 Ìa nga u shu pynbieit".

"Ngam kwah kein khun phin long kum nga
 To da pyrkhath pusion,
 Lada jingsneng jong nga shisha
 Ha phi ki lah ban shon".

"Bad u da lei lei ngan ym suk
 Kata ka dei ka rai,
 Namar jong phi ka khun baduk
 Ngin sa iapeit lashai".

"Nga tip ka eh keiñ khun phin bthat
 Ia syrdoh ba la teh,
 Hynrei ko khun to da pyrkhath
 Ioh ba phin mad jingeh."

"Dohnud kan pang ia mynta hi
 Pyneh seh khun i mei,
 Por kan ialam phin klet suki
 Burom to ri synei".

Ka Sohlyngngem ummat ka jaw
 Katba ka sngap kyndiang,
 Jingsneng ka kmie dohnud ka khlaw
 Ban kohnguh ka hap pdiang.

"Keiñ noh katto mei ka la biang
 Nga la sngewthuh baroh,
 Ban ri burom ka iing nga pdiang",
 Kylla ia kmie ka khroh.

"Ia la jingieit sotti ngan pli
 Nga kham ieit ia phi mei,
 U rang Rynniaw seh uba pli
 Kyntien aiu un khlei".

"To shah keiñ mei khatduh ngan leit
 Ba ngan iashem khatduh,
 Ha u ngan phla da kaba beit
 Ba ngin iakhlad jynduh".

(DOHNUD B'LA PAIT)

"Ko ieit balei phi dum ka khmat
 Phi sngew pang ne kumne?
 Iathuh keiñ ieit kaei sohsat
 Phi kylla dur katne?"

"Mano keiñ ieit uba pynthut
 Haduh katne phin long?
 Iathuh ha nga, ieit iathuh lut
 Bad phi jingeh ngan prong".

Bhu iam ka Ngem ka kren teh teh
 "Ko ieit dohnud la pait
 Katto la kut juban b'la teh
 Ha pyrthei sngi ba lwait".

"En noh ko ieit da iathuh bha"
 U kdup ha la shadem
 "Phi mut aiu ngam sngewthuh bha"
 Ia ka u khroh pyntngen.

Ka Ngem ka niad la ki ummat
 Ka sdang ban iathuh jai,
 "Baieit ka eh na phi ban khlad
 Ia jingieit b'la bujai".

"Ko thiang jong nga ka ding la klang
 Katto te tang ia ngi,
 Dohnud la mong dohnud la pdang
 Ia nga bad tang ia phi".

"La pait ko mawsiang bneng jong nga
 Katto la kut ka ia,
 Kum lput iong ngit napoh ramia
 Un kah baroh shirta".

"Balei keiñ ieit phi kren kumta
 Nga leh aiu ia phi?
 Ba phin kren kut da 'tien ramia
 Ban mong dohnud jong phi?"

"Nga la bakla aiu? Ngam tip
 Iathuh seh ieit ha nga,
 Nga kloï ia ding ba ngan pynlip
 Ia phi ban pynsngew bha".

"Nga la kular ban ym pynmong
 Ia phi da lei lei ruh,
 Hynrei kumno kumta phi ong
 Ia nga da ktien tynjuh?"

"Dohnud kan pait lada nga duh
 Ia phi baroh shirta,
 Jingmong kan im kan ym jem shuh
 Namar phi dei jong nga".

"Keiñ noh seh thiàng ngam lah shah shuh
 Dohnud la kum ban bthei,
 Kum dew duriaw bym lah tem shuh
 Da kyntien ba phi khlei".

"Nga hun te ieit ban don ryngkat
 Tang bad phi ha pyrthei,
 Phi khlem pynmong pynjaw ummat
 Ia nga naduh mynwei".

"Kum phi haei ha bneng ngan shem
 Lane ha snieh pyrthei?
 Phi long u syiem ha kut shadem
 Ba nga thung syiem marwei".

"Te kaei heit kaba pynmong
 Ia phi ban kren ruma?
 Kumba ngi ieit to ai ngin long
 Ko paila ksiar jong nga".

"Ko ieit nga tieng nga tip phin mong
 Lada ia phi ngan phla,
 Hynrei ban set na phi ym long
 Iap im jong phi jong nga".

"Iathuh seh syiem nga kloï ban sngap
 Kaei phi don ban ong,
 La thiàng ne kthang ngin ia bynrap
 Wat la dohnud kan mong".

"Haba kumta da shah shkor bha
 Kane dei ka khubor,
 Im suk i mei bad im sngewbha
 Jingieit hap kdiah jubor!".

"I sneng i kraw ia nga kumta
 U khun binong phi long,
 I kwah para baduk ia nga
 Duk suk u ban tynrong".

"Nga la iasaid naduh dohnud
 Hynrei ym lah pynjem,
 Ka ding ba klang khlem da buh pud
 Ia ka te ngam lah tem".

"Ban pynlah la i mei nga sngew
 Ka pap te ha pyrthei,
 Jingieit sotti ba ngi kynshew
 Katto long lehnohei".

"La ia phi ngan ym iashem shuh
 Khatduh lait tang mynta,
 Jingieit jong phi ngan ym klet shuh
 Shaduh ba kut ki rta".

Ummat ki jaw katb'u dang sngap
 Dohnud la khlong thylli,
 Īa ka u piam u kdup artat
 "Baieit ngan duh Īa phi!"

"Koit leit ban ong kumwei ngam dei
 Nga sngew ngi dei ban shah,
 Ban pynlah Īa i mei phim dei
 Īoh ym shem bha sabiah".

"Kan bha ngin sah kynmaw tympang
 Dohnud kylliang b'la ai,
 Wat la dohnud jong ngi kan pang
 Kupa jot b'la thoh sbai".

Īa ka u kdup khatduh u piam
 Ha ki ksang kti ba khlaiñ,
 Ka ruh ka kdup ieit mar kylliang
 Ka pat ka dohnud jraiñ.

"Ngan kynmaw sah jingdoh bathiang
 Rymmiang shyntur balung,
 Ngan kit bad nga jingiwbihi thiang
 Ba mih na thwei myllung".

Ka ruh ka jaw ki ummat brup
 Ka doh ka dait Īa u,
 U ruh kylliang u doh u kdup
 U iam rangbah de bhu.

Slem slem ki piam kim pyllait shuh
 Kim kren shi kyntien ruh
 Sha thwei mut dur bym lah Īathuh
 Ki jngi arngut khatduh.

Suki u pyllait de Īa ka
 Khatduh u ong, "Khublei,
 Khie leit leit suk sha la jaka
 Sha ĩng ba ieit i mei".

"Nga ruh naduh mynta ngan her
 Sha ki 'law bah 'law san,
 Ngan kit jingieit ba la pynmer
 Shawei te ngan ym jan".

Kyrtang wai wot Lyngngem ka ud
 Īa Niaw ba ka ieit eh,
 Tyrñiut sha khlaw u her de wut
 U prong Īa ki rai eh.

Īa kmie baieit eh ruh u klet
 Ba 'lei jingieit ka shoh,
 Khlem pyrkhath kmie u ieh jyndet
 Khubor kumno kan Īoh?

Ka jingieit jong kine arngut
 Ka pynum dohnud maw,
 Ha long bynriew ba dum jingmut
 Ha ryngngi ne ha khlaw.

Kyrteng jong ki ka sah khana
 Sohlyngngem bad Rynñiaw,
 Jingieit nylla ba ki la phla
 Shirta ngin Īai kynmaw.

KA DUK

1. Ka duk ka dei nongshun u briew
Wat la u don ka sap,
Ka teh ka khum ia u ban kiew
Jingjop u eh ban lap.
2. Pyrthei ka duk ha u ka kut
Ja bieng la proh shaid shaid,
Hynrei baroh kut ha ka mut
Namar bym don ka lad.
3. Hyndai ki ong la duk la suk
Jingieit ka ieng rasong,
Mynta ki ong la ban ka duk
Jingieit phet na kyndong.
4. Balei te duk ba pha ban bein
I'u briew ba kwah ban kiew?
Pha thom bor ia mynsiem pham khein
Pha phah ia u sha thliew.
5. Lada kyrteng jong pha kam don
U briew un suk kynjai,
Hynrei ko duk pha trei iaid mon
I'u briew pha pynkhuslai!
6. Kein noh, ki ong, "Khublei ia pha
Ko duk nga te la ngiah,
Jingim jong nga pha pynkhyrwa
Rynjaiin ki thar ki shiah".

LUM SHYLLONG

1. Nga kynmaw lawbniap jong me lum Shyllong
Ki 'er batemon na me beh hir hir,
Hynrei mynta pat, shano bak la rong?
Ha khana ki sah, jaitbynriew shong syier.
2. Shalyntem ka por, jingkylla suda
Dap tang jingshong syier, wat ha la jylla
Mynsiem briew kam don dor ha khmat tyngka
Ka snam ai kan tuid, iano kin salia?
3. Ka snam ai kan tuid mynsiem ai kan duh,
Kiwei ngi ai nong, lade ngim salia
Tyrut ai kan long, byrsieh ngim khein shuh,
Pyrthei ba khyllah, jinglong briew kylla.
4. Ngin kynnoh iano balei jia kumne?
Me i lum Shyllong ia jingshlan u briew?
I'u Nongthaw ngi klet bad spah ngi mane
Tang ka ban kyntiew u briew la jem rngiew.
5. Ki samla samhoi ki shlan ban iuh mon
Ha me lum Shyllong, ym kum ha mynnor,
Jingawria ka don ka ap bad ka shon
Ka thom lin ia sang, la jop lakjakor.
6. Mynder u nud iaid bad pyneh shadem
Ki *Khasia* u ong ki dei ki *jangli*,
Um salia u shlan u pynap ki ktem
Ngi don hok ma ngi ban iuhroit ia ki.
7. Ki khana hyndai ki iathuh khana
Ia jinglong kyntang jong me lum Shyllong,
Ha me shong kyrpang 'lei muluk jaka
Shano pat ka Hok ban synshar jinglong?

8. U briew u kylla ym dei me ko Lum
U ktah kti ia me bad iuh kjat ruh de,
Ha awria lyngkar u shah teh shah khum
Ka dak ba i phieng ka paw da kumne.
9. İano ngin iamrem, ia la long rynieng?
Jaitbynriew ka tlor jingshaniah ka tlot,
İa lade ngim tip ba hangno ngin ieng
Kiwei ngim shaniah kum dieng pyut ba tlot.
10. Mame 'lei muluk 'lei jaka to kner
La ksangkti ba sbun ba khlain ruh to rah,
La rong noh ia spah mynsiem d'u mynder
Ngi la sah khynnah, la shah phon shah pah.
11. Lada dang don hok, sa shisien ngin ieng
Da mynsiem shynrang ban da la riti,
Ngi rit paid sa lei, tylli ngin ia kheng
Sa shisien, sakhi lum Shyllong ia ngi.

U SAN

1. U San u dei u khun marwei
Uba lui lui shida,
Khyllung um pat tip briew mynwei
Ka kmie u duh shisha.
2. Um tip um bna i mei ino?
U khot mei ia baroh,
Kmienah, kmiesan, kmierad ito
Kum khun ia u ki khroh.
3. U heh u san kum ki khynnah
U kjeh hateng hateng,
Ynda la dei ka por ban phah
İa u sha jngai kylleng.

4. Kohnguh u long ryngkat jingbha
Ki sngi ki leit ki wan,
U minot thop ki kot ki sla
Shaphrang mawjam bran bran.
5. U San u heh ha niam b'la jer
U im ruh kumta hi,
Jinghikai ki san kum mawmer
Matti lyngksiar ban ri.
6. U kiar b'robor na lok ba sniew
Ban lait na jingthala,
U San u İai im ban kyrsiew
Jingbha bad jingshisha.
7. Na liang pule ym don jingeh
B'u San un kiew shaphrang,
Namar ha u ym don raieh
Ba jur eh ka jingthrang.
8. U don shajngai na la ki kur
Um nang mutdur jingblaw,
Ba jur ha u jingsliang ban tur
U shaniah h'u Nongthaw.
9. Ban aiti lut ban len lade
U San u mon sngewbha,
Bynnud um long tang ban sule
ki kam b'u thmu shisha.
10. Katto katne ki snem ki İaid
Jingshemphang ki suh thied,
Um lah shah jait bynriew kan İngaid,
H'u mynder jrong thylliej.

11. Pisa lynga ha la marwei
U San um lah peiphang,
Jingthrang b'u kwah long lehnohei
Mynsiem jong u ka pang.
12. Ban shu pyndem jingong kiwei
U San kumta um mlien,
Ban ieng rangbah, juban u khlei
Jingshisha dei ka ktien.
13. Jingim b'u San u pynkyrpang
Ki snem ba la leit noh,
Ha u ki dung kum 'nam sarang
Shu lehhohei baroh.
14. Ka spah pyrthei ha u kam long
Jingngen b'u khmih lynti,
Jingsiewspah kam, b'u leh ki long
Jingsliang ka mynsiem hi.
15. Shipor u dih dawai pynklet
Jingthrang jong ka jingim,
Kyndit bynriew kynsan hi thret
"Jingim la jong ngam shim".
16. Lada u San u dei ban jot
Baroh ki ia lyngngoh,
Ka shangkhwah kam lah ban khot
I'u San wat la ka khroh.
17. Sa shisien San u wan phai pat
Sha iing, sha la ki kur,
Ki juh jingsngew, ha u ki shat
Jingkyrkhu ba u khur.

8. Kito ki mei kito para
Bad u ki leh sngewbha,
Teng teng ia u ki ju phulia
Da jingdanda biria.
9. Spah nongtymmen kyrhai u don
Um ju tuklar ia ka,
Ka spah ba kor ha u ka long
Jingieit kaba nylla.
10. Jingdon jingem i mei jong u
Pyniaid lut da ka kur,
Um tip um bna spah long aü?
Mynsiem ka sbun hur hur.
11. Kyndit jingdiaw ha u ka wan
Jingkhlad Meirad jong u,
Na la i mei b'robor u pan
Ban ioh ki jingkyrkhu.
12. Shwa ba jingiap Meirad kan rong
Kine kyntien khatduh,
"Ia phi Nga ri, Meirad nga long
Mei, ba kha phim don shuh".
23. Naduh kata u San u diaw
Ym dei b'u duh Meirad,
Hynrei kham jur ka jingbynñiaw
'Mei' la leit shu kynrad.
24. Ino i mei? Dur um kynmaw
Ki shlei ki jingmutdur,
Bunsien ka shlei dohnud ba blaw
Jingmut ka sdang saiñdur.

25. Khliak u kynmaw u San bapli
Ka don kawei ka khen,
Dei tang uwei, uta u kñi
Jingshisha un ym len.
26. U San u sdang ban tih ban thir
Jingshisha u da kwah,
U kloï ban duh jingthrang hir hir
Jingsngew pyrthei kin jah.
27. Khatduh u kynmaw man ka snem
Ki kur ki buh syntiew,
Ki hiar thiaw thiaw beit sha Mawprem
Jaka ba long dymmiew.
28. U San u tur bad u pule
Kyrteng i mei hangta,
Jingwad jong u, kam, ka sule
"Pleng dei i Mei ba kha".
29. Naduh kata jingsngew khunswet
Bunsien ki rung ha u,
Jingmut kumta um lah ban klet
Teng teng u iam hu-hu.
30. Don nongpyntagen i'u San bapli?
Ho'id dei ki kur jong u,
Hynrei napdeng jong ki don hi
Ba sngewlem khlem jingthmu?
31. Ki don ki jingsyrpud syrpai
Thylli kum khra suda,
Lada jingleh kumta kan kpai
Iohnong bad sngewmuja.

32. Jingdon jingem un leh aïu?
Ia kita um pyrwa,
Lada nongri ia u ki thmu
Jingim dei ka Tyngka.
33. "Shim lut ia phi" u San u ong
Ym da mynsiem sahnud,
"Ka spah pyrthei ha nga kam long"
Ka spah mynsiem dohnud.
34. U San ha jingphyrnai shisha
Lawei ka ap ia u,
Dei tang kawei ba u salia
Kiwei mushlia ia u.
35. Kaei kaei kaba u rai
Ka dei ka rai rangbah,
U San um kwah ban shu tharai
Um dei shuh u khynnah.
36. Ka ktien jong u dei juban lak
Baroh ki sngewthuh bha,
Pyrthei ia u wat leh shalak
Ktien phlan duman suda.
37. "Thylliej" ha u dei bathiang tam
Ka lah ruh ban pyniap,
Teng teng ka bang teng teng ka kthang
Kumta sumar dohiap.
38. Ka khmat u San haba u wiat
Ka tuh dohnud kiwei,
Shyllang jong u teng teng ka siat
Jingmut b'u jngi ha thwei.

39. "Lyngwiar pyrkhat" u San u dei
Ym don ba lah ban len,
U sam jingtip de ia kiwei
Ym dei tang ba shu kren.
40. Lawei un phong pansngiat u San
'Tiew spong jainkhor un long,
Ia thiep la jur u kiew bran bran
Jingminot don la nong.

KI SUR MEI MARIANG

1. Nga iohsngew ki sur ba kynjai jong pha
Na khriang jong ka wah Umiam ba ki shlei,
Ki 'erbatemon ki beh tang sha pha
Ki pyndap ruh miar ia dohnud ba shlei.
2. Hangno duitara, maryngod, 'rynthing?
Ba lah ban pynshoh ki tar lait na pha
Dei ki sur ba mih mei mariang ba thiang,
Kiba pyniap ngiah ia phi bad ia nga.
3. Nga iohsngew ki sur ba put niangkongwieng
Nga kyndeh dohnud sa shisien nga phai,
Nga sngew la rong noh sha thwei ba sngewphieng
Por b'la leit ba mariang ia nga pha ai.
4. Nga iohsngew ki sur na ki niangbading
Tang ki shkor kum nga bad pha mei mariang,
Ki tba ia ka miet dohnud ki kynting
Jingsawa kynud nga iohsngew kyndiang.
5. Nga iohsngew ki sur ba jaw u lap praw
Pha kmen Mei Mariang ia pha la pynsum,
Pha kaweh ki sla ki syntiew ki paw
Sa shisien ia pha la pynkreh pynkhrum.

Nga iohsngew ki sur ha man la jingthaw
Ba pha la pynkup da ki khor ki khriam,
Ngam lah niiewtang ia baroh ki la paw,
Dei ha sur mariang baroh palat liam.

U BYM KHEIN

U Bymkheif dei u ksew baiong
Ba ri u bah Menom,
Ki shkor ba ieng, u tdong ba jrong
U shri, don ba pyndom.

Kum ki sew beh u smat u sting
U kynthih u kynjoh,
Shikhyllipmat u suh de jling
Ki dak bapher u jngoh.

U smat u sting, um ju thiah thai
Tangba ka bam u jied,
U bang ka ja u bang u krai
U tip ia sngi ne miet.

Menom bapli ha la ka dkoh
Um lah ban leit wad khaw,
Menkmie wat la ka ioh jyrhoh
Ka tur ia dieng ia maw.

5. La khun ban pyndap khaw ka dei
Katba u kpa ba bha,
Menom u ri rukom ba dei
Ia khun rit kum aia.

5. Haba u hap ban bujli jain
Ia khun rit ba la jhieh,
U khot d'u Bymkheif ban patan
Jain ba don ha pajih.

7. Men kmie shuwa ban leit ka buh
Ka bam ka dud ha miej,
Ban suk kynjoh u Tnga ba dkoh
Ia khun rit ban pynbieij.
8. Ka shakuriaw ka wah lypa
Ban kyrshaw ioh i iam,
Ka tip ban kdup sah te u kpa
Un shitom te ban piam.
9. U Bymkheĩn kum u ba sngewthuh
Um ju phet jngai nangta,
U tip ba trai jong u u duh
Bor met, u hap pyrta.
10. Ban buh aĩa, kim lah siewdor
Ka jingioh kaba rit,
Jingieit ha ki long spah ba kor
Ki hun da jingsngewrit.
11. Ka Kmie tang wan na jingbylla
Ka shet ka tiew pynstet,
Kam thnum ka pynbiang bam ia Kpa
Ka thait ka jrem ka klet.
12. Ka doh ka dait ia la i khun
Ha la ka pneh ka thum,
"Phi shong bad la i pa mo khun
Ba leit I mei sha lum".
13. U Bymkheĩn de u kalaiĩ tdong
Haba Trai ka wan phai,
Na phyllaw u shaw u patrong
Na jaiĩ kyrshah rathai.

14. Ka Trai ka khot ieit de ia u
Bymkheĩn me leh tipsngi,
Ka da syrpuđ kumba kyrkhu
"Ia trep jong nga me ri!"
15. Ka jer ka nam ia ka jingbha
U Menom ba ka ieit,
Ka suk ka saiĩ pythei ka phla
U long anna ne bieit.
16. U Bymkheĩn ruh u jawummat
Kum uba sngewsih eh,
Ka sap aiu ha u ka shat
Kamram u dei ban leh.
17. U jlew sngewsih shiteng synnia
U ai ia dak ba ngiew,
U tip ba Trai u kyan phia phia
Klongsnam khatduh un riew.
18. Mano ban sngew jingtied klongsnam?
U Menom ba sahiaw,
Lait tang ka tnga bad u Bymkheĩn
Arngut ki ia pasiaiw.
19. Ki krung ki krap la kum ban bthei
Kyan jyrhoh u bapli,
Menom u tip ba por la dei
Shawei pyrthei ban jngi.
20. U bynnud ban iehnoh la tnga
Baieit hok eh ia u,
Shitom ka ban ka met la pra
Ia la tnga u kyrkhu.

21. "Shongsuk keiñ ieit por kam shah shuh
 ĩa nga ban don ryrngkat,
 Ka blei phi long na pdeng kynthei
 Ngi hap noh ban ĩakhlad".
22. Kumta ki ĩaid ki sngi ki ĩa
 U Bymkheĩn ruh u mad,
 Kynsan ki jingsngewsih ki jia
 Ba khlad noh u kynrad.
23. Ummat ki jaw na la ka tnga
 Jingieit ba la bthat noh,
 Ka duwai Blei ka pyrta shla
 ĩa lanot ba la shoh.
24. U Bymkheĩn de tang ha kata
 Ka sngi u shong ha ĩing,
 Tang lah pyndep niam ĩap ka tnga
 U mih de bak na ĩing.
25. Ka tnga Menom ka duh ĩa u
 Bymkheĩn ruh ka sah nud,
 ĩoh don ba la pynĩap ĩa u
 Hynrei shano kan bud.
26. Ka thiah syier tang bad la i khun
 ĩoh don ba wan khura,
 Ka phieng ka khlieh ban thiah kam hun
 Ka sngew sur ba maĩa.
27. Mynstep ka shet ka tiew baroh
 Ka song la ka ja song,
 Kyndung ka kit l'i khun ha khoh
 Da kumwei pat ym long.

28. Kumta ka im lai bnai kynthih
 Ummat ki sdang ban rngaw,
 L'i khun ban heh lynti ka khmih
 Ka tur ĩa dieng ĩa maw.
29. Kynsan ha kawei pat ka miet
 Ka ĩohsngew aĩu re,
 Ka tip ba ĩing jong ka la lied
 Ka kyih thot thot ruh de.
30. Ban lynĩiar ruh kam shlur kam nud
 Sa ba ĩing ki pajih,
 Tang jingduwai kyrpad ki bud
 B'u Trai Un kdup Un ri.
31. Ka ĩohsngew de ba lynĩiar kliang
 Hangta' klongsnam kyndeh,
 Ka peit ruh na ki snur lyntang
 Ka i u thiah lynggeh.
32. U Bymkheĩn ka ithuh u dei
 La bom dusmon shisngi,
 Na khlieh ki pom jabieng ka sei
 Kam ithuh te ĩa ki.
33. Hangta de kliang ka lynĩiar eh
 "Ko shnong ko thaw to rap!"
 Ki briew ka shnong ki wan ĩabeh
 ĩa jingjia ba ki lap.
34. Ki 'riewsniew de rudnong ki phet
 Ki phet ĩa ki ym lap,
 Ka miet badum ĩa ki ka shet
 Ha jyrseh kum ba 'tap.

35. Baroh ki lok ki ia peit thuh
 Ia iing b'la sdang khyrwa,
 Da lyngka 'riewsniew kim map shuh
 Mynsiem ban shim shisha.
36. Ha kyndong iing thiah u Bymkheĩn
 Ryngkat ha jingthiah snam,
 Une ia la mynsiem u peiĩ!
 Mynsiem kynrad u nam?
37. Ka trai ka piam ka kynthup eh,
 Ka iam ka pait dohnud
 "Shano me jah, nga kynjah eh
 Ia nga ban ieh me nud?"
38. "Me tip ba dusmon u mut sniew
 Mynta ka miet ia ngi,
 Kumne jingieit ia nga me siew
 Jingim la jong me pli?"
39. Ka step ka wan ka trai ka iam
 Bun bah sngewlem ki wan,
 "U Blei U ri, baroh ki nam
 Shakri bahok u shlan!"
40. Khatduh shuwa ba kan tep noh
 Ia la shakri bahok,
 "Leit suk *Bymkheĩn* nangno ngan ioh?
 Tang phi shisha u lok".

U INKGHONG SHYLLANGMAT

"Ngan dih da snam briew", u byrthen
 "Ym da snam blang masi ne sniang"
 U khun bynriew ne u khun thlen?
 U 'riew kynsha ka snam b'u sliang.

"Ka ri aũu kata ngan ieit?
 Ieit, ieit shuwa te ia lade
 Ki 'riew tieng Blei te dei ki bieit!"
 U Inghong shyllangmat u rkhie.

Ha man ki dong ha man ki lad
 Ban ioh sop sop ban ioh ka jia,
 Kiwei um kheĩn, baroh ki mrad
 "Ia baroh ngan thied da tyngka".

Tang ioh tyngka katta la biang
 Ym don pap ha pyrthei mariang,
 "Ka lashai dei kaei?" u kyang!
 "Tang ia mynta ngam lah pynbiang!"

Sharum shaneng ki khot u *Bhai*
 Ia u ki wad ia u ki siar,
 Um tip ka miet um tip ka shai
 Tang biang ka dor, ka snam un pjiar.

Ki kyndang kwah ruh ki pynshlur
 Ki shim lade ka bhah ba khraw,
 Ia u ki ai kumba thoh shun
 Tyrut ha u snam ba pynjaw.

Ki tei Bangla shiphew mala,
 Ki sot ka spah paidbah ba pli,
 Kup sem shiliang, kaei ka nia
 Kin sei ha khmat ki 'riew ieit ri?

San ne shiphew snem ba ki trei
 Shirta jingioh ym pat iadei,
 Ka jong ki tei kum wah ka shlei
 Kiwei pat set kum dam b'la tei.

U Bhai pat de u don ki shkor
 U sngap kyndiang kum u Moina,
 U tip kumno un oh la dor
 Ynda pait shkor bad biang ka ia.

U ryngkang kper ha man ki khep,
 Thylliej u pnah ki nia u sei
 Ka juh jyntah te nga la jlep,
 Hangne ngan len lade ngan trei?

Ha kper thymmai ruh kumjuh hi
 U eh ban juh u wad ka daw,
 U pynkhih win u ioh kdew kti
 "Kat ia nga ruh ki daw phi thaw?"

Kin pher aiu ki kyndang kwah,
 Bad u Bhai Ingkhong shyllangmat?
 La pher ki dur, ha kam ki sah
 Ha jingthoh bria ki im ryngkat.

KI SONNET

U SAIRUPA KA JINGSHISHA

Hadien u lyoh rben don u Sairupa
 Ba nga khmih lynti la slem bah ban lap
 Mynta nga snoh rdin ba dei jingshisha
 Lym kumta shisha, dohnud ka la iap,
 Jingbynaiaw kito ki sngi ba la leit
 Long kum jingphohsniew kynsha jong ka miet
 Jingsyaid ka dohnud sa shisien nga kheit,
 Jingiopthiaw nga prong ia krung jong ka miet
 Nga jaw ki ummat, ki ummat bynaiaw
 Mano keiñ ba nud thew dieng kot ia ki?

Katno ki jyndong ne katno jylliew?
 Jingshisha nga tip Nongthaw u dang ri.
 I'u jingthaw ba wad ia jingieit nylla
 Bad kyrkhu kyrdoh paw ha jingshisha.

PA

Pa, nga dang kynmaw kyntien ieit phi khlei
 Ha skhor ba lung khun baieit thep mynsiem,
 Jingt看 briedang dang jngai lynti ba ngan kren
 Khynnah rit jingiap ban ioh sngew nga triem
 Kyntien nga iohsngew doktor u pasiaw
 "Im don shuh", 'dongkor kyntien iai sawa
 La dohnud bakhia ngam pat nang pynpaw
 Maia aiu re, bynñiaw jingsuda.
 "Phin long briedang te khun, nga ithuh ma nga
 Kynmaw barobor kyntien ba nga sneng"
 Da shisha wan urlong jingiathuh lypa.
 Ka rngiew te bad nga, wat mynsiem ha bneng.
 Wat kiwei phi ieit napdeng shipara
 Phi pasiaw te Pa kyrpang tang ha nga.

JUBAN LAK

Lyngkhom jingmut pisa mynsiem ka shlei
 Ki jingdawa ia mynsiem ban pynim
 Saipan u swai mano ban pyndap ei?
 Kamai thikna, duna ki ban ong "shim"
 Kiwei ki pynbyrngia, nga kmen tohhoh
 Kular ki khlei hynrei kumwei ki thmu
 Jingdiaw mynsiem ka paw, met ka raikhoh
 Shuwa ba ngan sngewthuh 'tien sbun mut aiu

Ktien phlan duman, jingbieit ngam lah peiphang
 Jinglong shida ha 'tien kular nga liem,
 Lok shet kylla ki dung kum u 'nam pliang
 Kyndit bynriew kynsan, suhjer hi riem
 Lada la juban lak ngi snoh hi rdin
 Ym don bynñiaw kin paw ki dak ki shin.

NGA PEI PHANG

'Lurmiet, phi long mynta nga la pei phang
 Phi lam lynti kiwei ban kiew phi mon
 Jingshai nga ioh, mawjam ban kiew shaphrang
 Kyntien ba ttid sha thied jabieng ki shon
 Don bok ia nga u juh 'Lurmiet phyrnai
 Pynshai artatien naduh snem mynshwa,
 Kyntien shong sbai thylliej phim ju tyngkai
 Phi khlei ha nga baroh jingtip phylla
 'Lurmiet ia phi nga sdang ithuh kham bha
 Phi iai ialam hajuh ban sah phim shah
 Nga kham peiphang haba ia nga mynta
 Phi tan sha kliar haba lynti nga jah
Sa shisien pat 'Lurmiet phi theh lynti
Na lyoh dum phi jngoh jingshai nga iohi.

NGA SNGEW SHNGAIÑ

Phi pasiauw sur kyrmen, "Jingshai phin ioh"
 Dohnud b'la thait ban wad lynti ba jngai
 "Balei kumne phin shu shaiong lyngngoh?"
 La biah pongrai dohnud lui lui la swai,
 Nga wad bad pynshongdor ki jingjadei
 Kumno baroh kiei kiei kin wai?
 Jabieng, nga khung ki symboh ksiar phi khlei
 Ha nga mynwei, mynta bad ruh lashai

Bunsien phi khot "ale ngan ai jingshai"
 "Wat ai ba por ia phi kan shu sepei"
 Sakhi ia nga 'Lurmiet lawei phyrnai
 Sha kliar u lum ban kiew mynsiem ka shlei;
 Phi btin lynti nga jynthut bad nga ur
 Phi khyllie, nga ieng pat bad nga iaid shlur.

KA JINGSNGEW RIT

Ka jingsngew rit ka don la nong ban siew
 I'u briew la rit la khraw la bieit la stad,
 Ka jingsngew meng ba pynmatlah i'u briew
 Sngewthuh u klet ha samtawi u shad
 'Tieweit ba phuh khlem por kim ju suh sieng
 Ki lip ka rong ha khmat syntiew nylla
 Nga i ki dak ki shin ba kylla lieng
 Ba kie berong ha jingsarong kynsha;
 "Ha nga" "Ma nga" "Tang nga" ba tip kham bha
 Ka Hangamei ka phuh shi khyllip mat
 Hynrei bunsien ki dei tang ktien koppia
 Ka pah ka phon dohnud lui lui bun wat
 Hynrei shisien yn lap ia jingshisha
 Sngewrit ieng rasong ym sngew meng kynsha.

NGA SHANIAH

Ha lyndet ka kseh ka sngi ka doh ieit
 Ia lum Khasi ba ithiang ka tduh bneng
 Marwei nga shong ha ranab kum ka bieit
 Sha thwei ka mynnor nga jngi kai kylleng
 Utei u bnai byrtem u ieng ban jngoh
 Ban sakhi jingbynñiaw dohnud ba mong
 Ka thie te ka Sngi ka dang kwah ban jngoh
 Sahnud ban sep noh wat lashai kan prong

Thylli ka dohnud jingkyrmen ki pdam
 Mangkarong jop thiaw da 'mat shet shukor
 Dei ma nusib sniew ia nga ba ka lam?
 Ne, jingbha lawei ba nga lap dei por?
 Nga shaniah ha Me U Nongthaw jong nga.
 Jingpyniaid jong Me long jinghun shisha.

NGA WAD

U lyoh barben u pun da jingpangnud
 Ba saw snem ki ia'id por ngam shym sngewthuh
 Lano un bthei noh, ban jah ka sahnud?
 Dum buit, ngam lait kren, shiphang nga shu kiuh.
 Dak sniew te ka shat ha shyllang ka bud,
 Ha Nongthaw nga dem ban wad ia ka daw
 Kane dei jingrem longrynieng jong nga,
 Dak ki shin syrwet, nga lap bad nga law.
 Ka rngiew ka dang eh nga pynieng hangta,
 Sha nurok ka ksew ka lam dohnud sniew
 Namar ha lyndet don kti Blei nylla,
 Iai neh ka jingngeit nga long tang ka briew.
 Nga wad ia U Blei da dohnud baroh
 Nga khlei la juban ba jinghun nga ioh.

KA NOH MYNSIEM

Ka kynjah dei ka lok baieit nga pasiaw,
 Nusib ka pyntroiñ don ki at ki them
 Jingsti ki paw ha shyllangmat ba diaw
 Por ba la bijai mano ba lah kem?

Ia mynta hi ngam kyrmen ban kiew shuh
 Ym don shalyntem ban kyntiew ia nga
 Ban jam katne ka ri shyiap ngam lah shuh
 Ym don ba pynshlur, nga phla nga lynga.

Duwai ia nga ban ioh biang ia ka bor
 Ka mon bad jingshlur ban ieng sa shisien
 Jingingai ka haw haw ban wad ngam kot bor
 La nga don ka mon jingangnud shisien.

Don bok lem ia nga, ngam ju long kumne
 Ngan pyiar la thapniang sa shisien ngan rkhie.

JINGIEIT KA PYNMONG

Lada dohnud bashlei kan kren ei ei
 Kan kren kham bha kyntien bathiang u briew;
 Jingsngew ki shlei da bun kiei kiei
 Ym don kyntien pnah ba lah ban kyrsiew.

Nga tip nga wir, pait dohnud bad kulmar,
 La trei ka jingieit ba phi la tuh noh.
 Shisha, ngam lah ban kyntait, nga sumar
 Nga sliang jingdon ba lung bym iap stai noh.

Nga thrang tang ia syrngiew ba la jah rngai
 Phi tap lup ryngkat jingieit lung jong phi
 Lada jingieit 'Ka Lamwir', te ka shai
 Nga la shah sliah noh bad jngai na phi.

To sah bad nga, jingthrang bym lah kylli,
 Jingieit ka pynmong dohnud ka thylli.

JINGSNGEW BAKHLEH

Ka burom! Ka lyuh bah, ka riat ba kyan
 Shisien ba ngi hap, kumno ngin kiew pat?
 Ngì hap phikir la jingim ban dang wan
 Jingbhabriew kan duh noh dak kan sah pat.

Jingim kan long tang drama ba pynmong
 Ki dur kyllaiñ ba khleh milai jaktung!
 Kine - tieng, kmen, thiang, kthang, sngewsih - ki khlóng?
 Ki pynkynduh ha dohnud ngi khung.

Ka jingkthang, jingthiang, jingsngewrit bad pang
 Ki dap ha jingim kum pyntha ri shyiap!
 Katta nang sngewbha, jingkyndit ki phnang
 Jingshisha ka jingim ki eh ban lap.

Nga phla ba kane dohnud maw ka khlei
 Ki jingsngew bakhleh, Jingieit kaba shlei.

NGA KULAR

Jingkynduh ki dung ia dohnud ba lung
 I mei ba ieit eh nga tip phi kyndeh,
 Phin long khunswet lei hangne ha pyrthei?
 "Lok shisha nga kular ban iai long nga treh".

Bad I ban nujor ha pyrthei ym lah
 Ban pyntngen ia phi ha pyrthei nga kwah,
 Tang ha jingkyrmen dohnud kin iashem
 Baroh ruh kin duh ha phi jingkynjah.

Jingeh la ki wan phim riej ban ialeh?
 Jingangnud ba thiang kum um ba phi sliang,
 Ki soh phin lah kheit ba mad na raieh
 Ka kthang na ba sdang khatduh pat kin thiang.

Tiew pathai phin long jingeh la phi shah
 Nga kular ngan long bad phi mar syndah.

SHIPAI BASHLUR

Ko phi ki shipai ki hynmen ki para
 Da snam ba kordor phi pha la jingim
 Ki pyniap bad siat kum ki bom bula
 Wow! Ri ban iada jingim ki la shim?

Don seh jingpang ba kham khraw ia kane?
 Ki khmat kum ki khlur ki jreiñ da ummat
 Hynrei phi pynjah thait ia ki kumne?
 Da jingphuh samrkhie te khatduh phi wiat.

Phi la puh ha ka Samoi ba biang tam
 Ba khun samla ka Ri kin kynmaw kyndiang,
 La ker kut da nongshun ia phi khun donnam
 Hynrei phim riej phi tur ialeh hi triang.

Ka snam jong phi kan iai ud sah shirtal
 Ym tang Ri Khasi hynrei Ri India.
